

پژوهشگاه زلزله

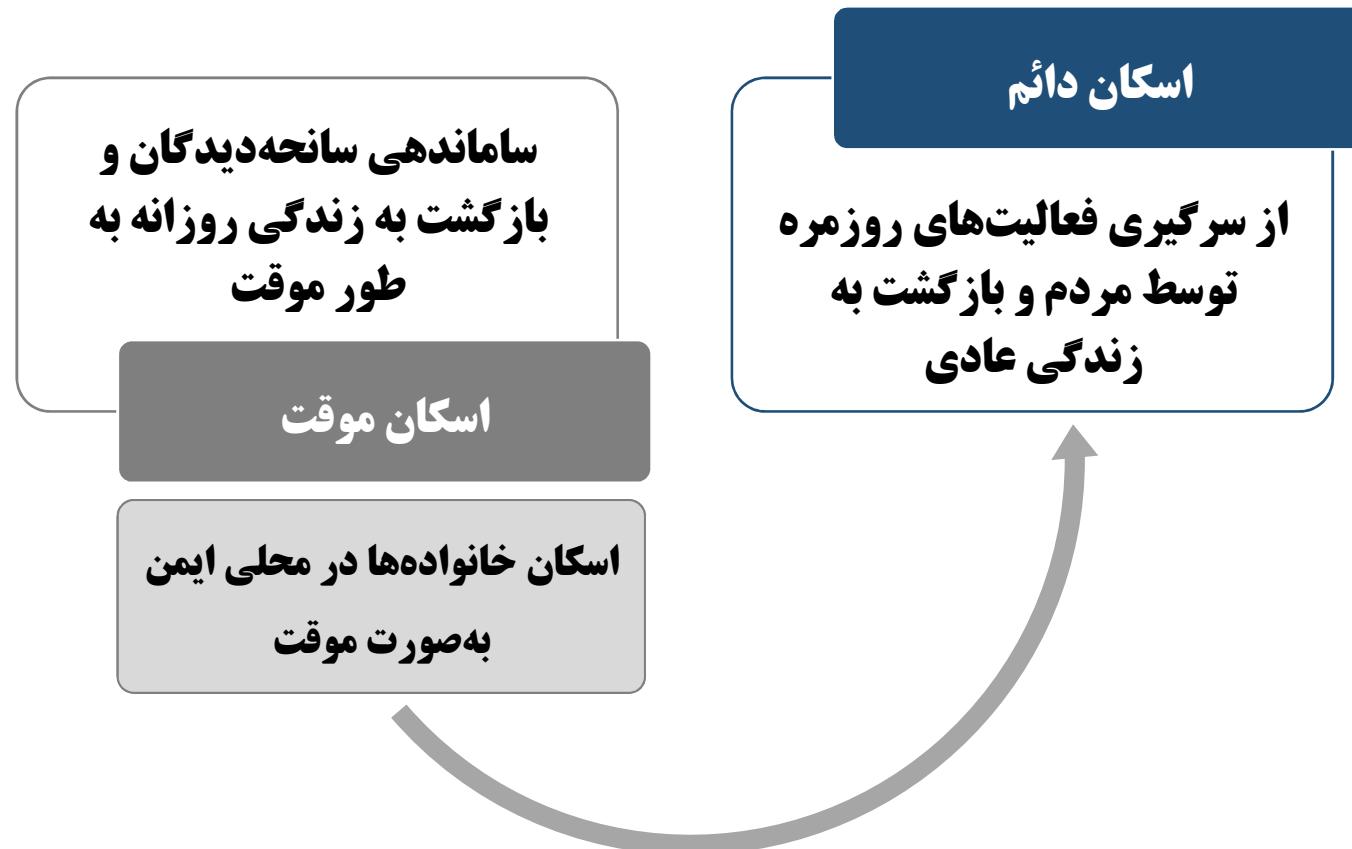
تأثیر اسکان موقت پس از زلزله سال ۹۶ سرپل ذهاب بر تأمین مسکن دائم

سید امیرحسین گرانی

آبان ماه ۱۴۰۰

رابطه اسکان موقت و اسکان دائم

پام‌ئو سرخ

رویکردهای مختلف تأمین

مسکن موقت پس از سوانح

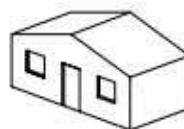
رویکردهای مختلف تأمین مسکن موقت پس از سوانح

رویکرد
معمول در
کشور ما
پس از سوانح

مسکن موقت

three phases

usual process

two phases

I. Davis

Close gap

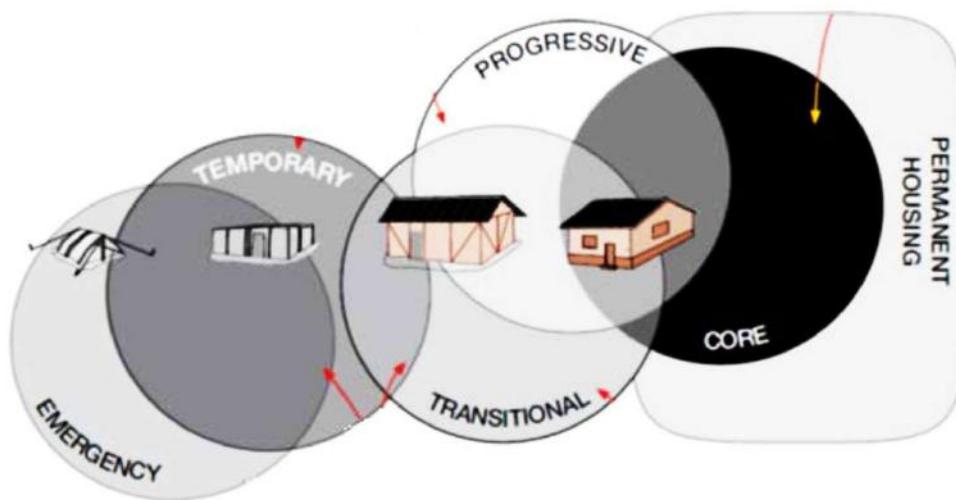

رویکرد جدید: سکونتگاه انتقالی

سپاه موقت تا سال ۱۹۸۲، چه به عنوان محصول و چه به عنوان فرآیندی که ما را به محصول برساند، صرفاً سپاهی برای اقامت پیش از بازسازی مسکن دائم مطرح بود.

با پیدایش رویکرد «سکونتگاه انتقالی» این مفهوم گسترش یافته و دیگر جنبه‌های معیشت مردم نظیر جنبه‌های اقتصادی و اجتماعی را نیز دربرمی‌گیرد.

پژوهشکده دولتی
سیاست

أنواع شيوه هاي تأمين اسكنان

موقت و دائم پس از سانحه

انواع شیوه‌های اسکان دوره انتقال

ساده‌ترین شکل اسکان موقت اجاره خانه‌های خالی در دسترس است.

کمبود مسکن جهت اجاره در دوران انتقال تأمین مسکن موقت

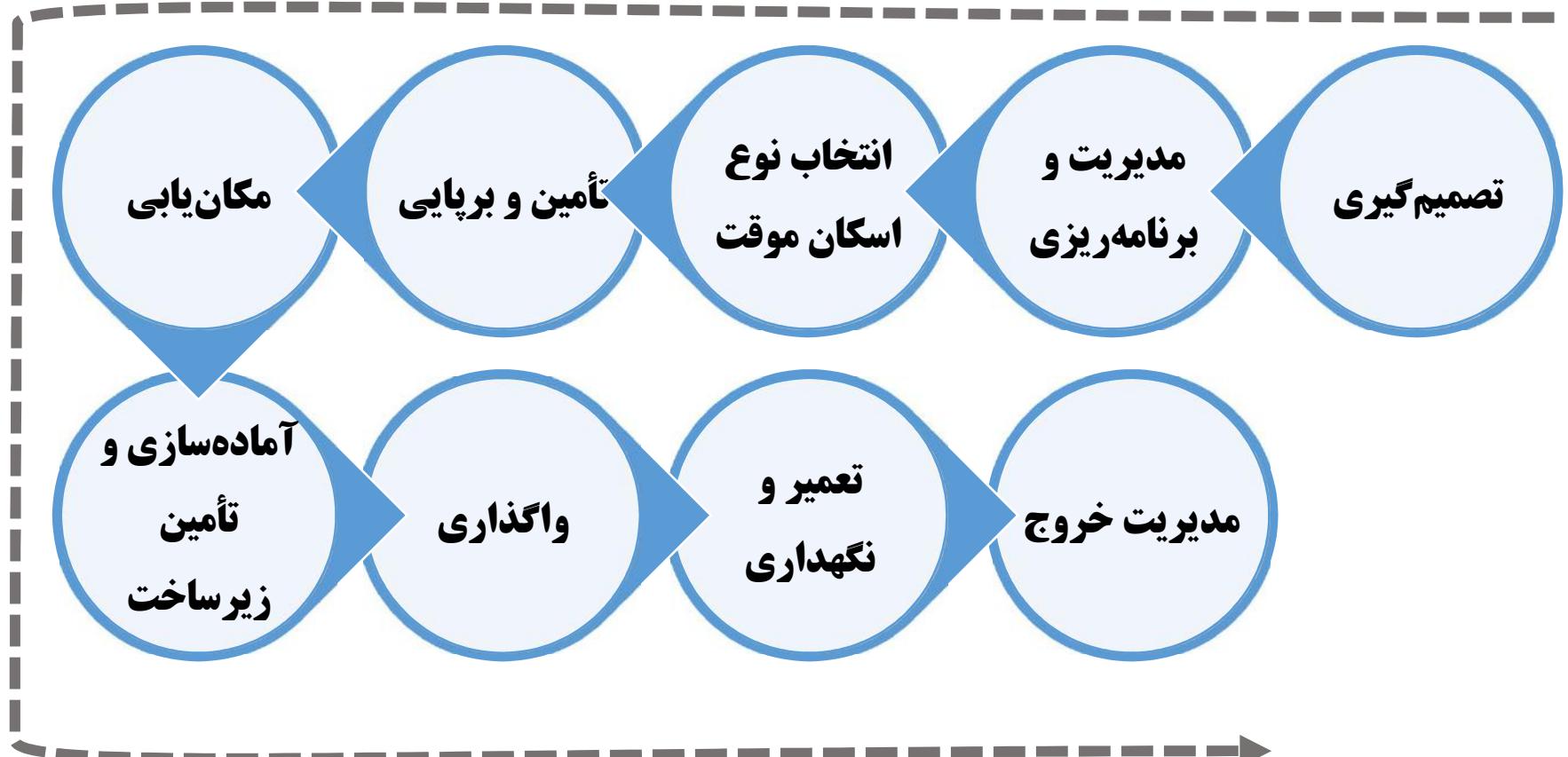
پشاور یونیورسٹی

فرایند تأمین تا خروج از

مرحلہ اسکان موقت

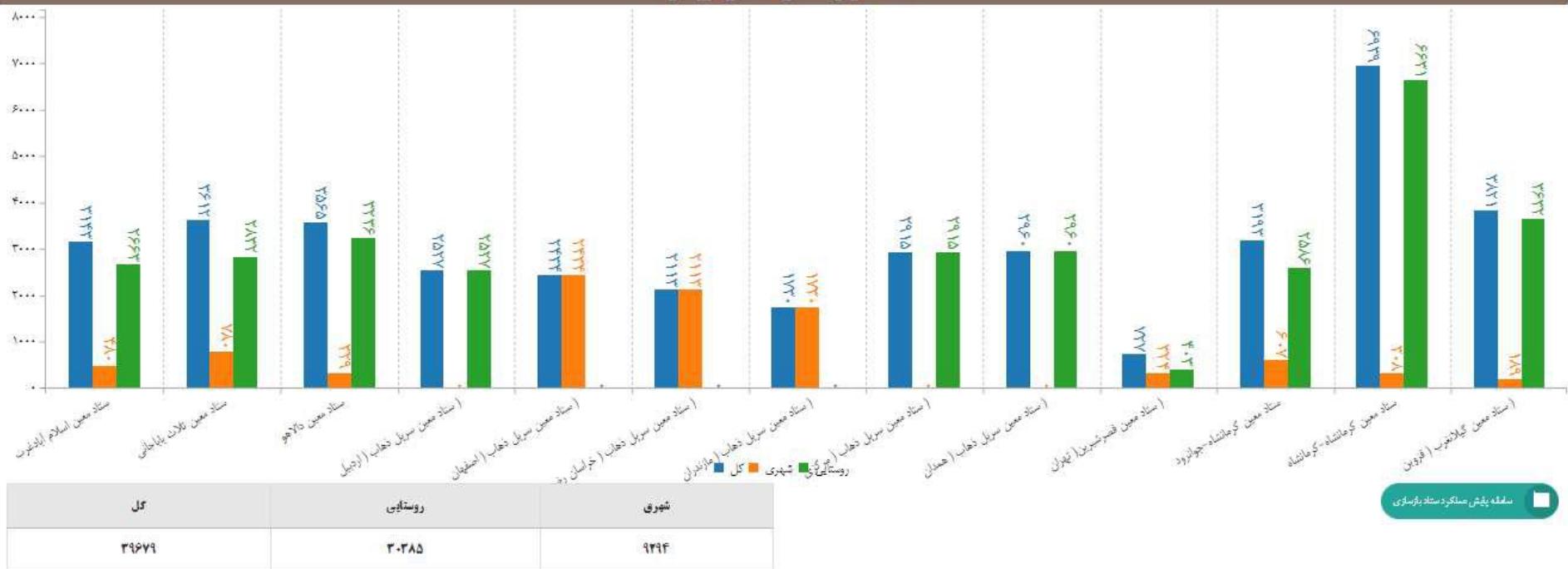
فرایند تأمین تا خروج از مرحله اسکان موقت

آمار واحدهای احدهای احدهای پس از زلزله سال ۱۳۹۶ سرپل ذهاب

تعداد کل واحدهای احدهای نوع ۱ و ۲

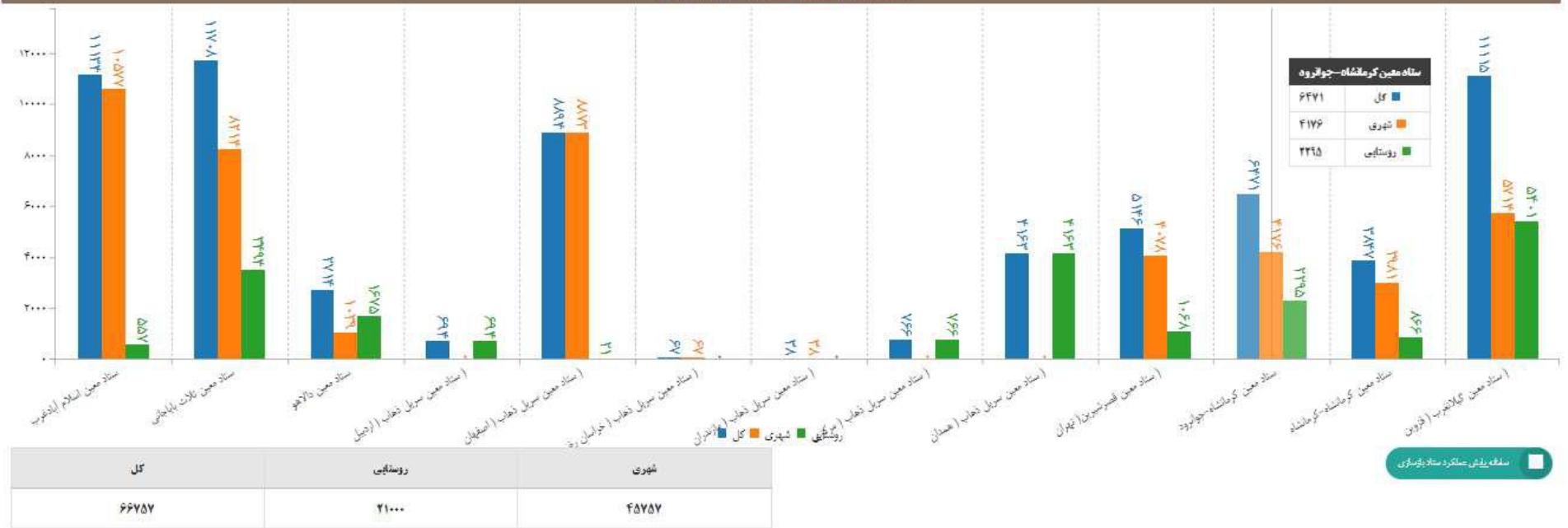
دانلود فایل Excel

نوع	شهری	روستایی	مجموع
واحد احدهای نوع ۱	7047	12606	19653
واحد احدهای نوع ۲	2247	17779	20026
مجموع واحدهای احدهای	9294	30385	39679

آمار واحدهای تعمیری پس از زلزله سال ۱۳۹۶ سرپل ذهاب

تعداد کل واحدهای تعمیری نوع ۱ و ۲ و ۳

نوع	شهری	روستایی	مجموع
واحد تعمیری نوع ۱	9484	2663	12147
واحد تعمیری نوع ۲	14930	5246	20176
واحد تعمیری نوع ۳	21343	13091	34434
مجموع واحدهای تعمیری	45757	21000	66757

تصمیم‌گیری در خصوص اسکان موقت در زلزله ۱۳۹۶ سرپل ذهاب

ساماندهی جمعیت آسیب دیده در کوتاه‌ترین زمان ممکن

پژوهشکده مهندسی طبی

تصمیم‌گیری

تصمیم‌گیری در خصوص اسکان موقت در زلزله ۱۳۹۶ سرپل ذهاب

حافظت از جمعیت آسیب‌دیده در برابر
شرایط نامناسب آب و هوایی

حافظت از اموال و وسائل مردم
آسیب‌دیده

پژوهشکده مدنی طبی

تصمیم‌گیری

تصمیم‌گیری در خصوص اسکان موقت در زلزله ۱۳۹۶ سرپل ذهاب

ضرورت تأمین اسکان موقت به دلیل میزان تخریب، شرایط آب و هوایی و ...

جواد خیابانی برای چه اشک ریخت؟

+ عکس

جواد خیابانی مهمنان ویژه برنامه حالا خورشید بود.

به گزارش جام جم آنلاین ، خیابانی باز هم مثل همیشه توانست جلوی خودش را بگیرد و حرف هایی جنجالی زد و اشک ریخت.

مهیم ترین بخش مصاحبه او در برنامه حالا خورشید زمانی بود که چنین گفت: «مگر شما آقای رئیس جمهور از این مردم رای نگرفتی؟ ما ۵۰ میلیارد تومان پول نداریم برای مردم کانکس بخریم؟! مگر این کشور روی نفت تخوابیده است؟ آقای مسئول من و علی دایی چکارهایم که کمک کنیم؟»

تصمیم اولیه مبني بر پرداخت اجارهها

تغییر تصمیم به تأمین کانکس

پژوهشکده زلزله
و منابع طبیعی

مدیریت و
برنامه‌ریزی

اسکان موقت پس از زلزله سال ۱۳۹۶ سرپل ذهاب

تصمیم اولیه مبنی بر پرداخت اجاره‌بهای

واگذاری مسئولیت به بنیاد مسکن

با تصور صرف مبلغ اجاره‌بهای در بازسازی مسکن

پژوهشکده امنیت ملی

مدیریت و
برنامه‌ریزی

اسکان موقت پس از زلزله سال ۱۳۹۶ سرپل ذهاب

مناطق روستایی: ساکنین دائمی، واحد احداثی نوع ۱

مناطق شهری: مالک یا مستأجر احداثی نوع ۱

مشمولین
اسکان موقت

مدیریت و
برنامه‌ریزی

اسکان موقت پس از زلزله سال ۱۳۹۶ سریل ذهاب

در خصوص مستأجرين، در ابتداء مقرر بود صرفاً از شیوه پرداخت کمک اجاره‌ها استفاده کنند.

اما این تصمیم بعداً تغییر کرد!

تکذیب عدم اختصاص کانتکس به مستاجران در مناطق زلزله‌زده کرمانشاه

چرا به مستاجران کرمانشاه کانتکس داده نمی‌شود؟

مدیرکل دفتر توسعه و بهسازی بیاند مسکن گفت: اگر به مستاجران که خانه‌شان در زلزله کرمانشاه آسیب دیده کانتکس بدheim با توجه به این که مالک نیستند ظعا در فضاهای عمومی شهر مستقر می‌شوند و سیمای شهر پس از مدتی تبدیل به نوعی حلبی‌آیاد خواهد شد.

مجید جودی در گفتگو با ایستانا اظهار کرد: در روستاهای زلزله زده کرمانشاه هم اکنون بیش از ۴۵۰۰ کانتکس نصب کردند. در شهرها نیز عرضل اصلی ما سریل ذهاب بود که پیش از ۵۰۰ کانتکس علاوه بر تعدادی که مردم اهدا کردند مستقر شده و پیش‌بینی می‌کنیم حدود ۲۰۰۰ کانتکس در شهر نیاز داریم. طبق برنامه در روستاهای و شهرهای استان کرمانشاه بحث اسکان موقت تا پایان دی ماه به طور کامل محقق می‌شود.

از: سنا مسکن ناد مسکن انقلاب اسلامی استان ایلام مسکن در سریل ذهاب

به: فرمانداری محترم شهرستان سریل ذهاب
با سلام و احترام

احتراماً به استخبار مرساند مأوجة درخواست خاص [ ] مسکن ملی
مسناخر موده امکان تحول تاکنکس ملیتی صوانه ایکان. بذر
نمی باشد.

وَكُونْ... التوفيق
وبِسْ سَادَةِ الْإِيمَانِ بِيَادِ مِسْكِنِ اَصْفَهَانِ
عَلِيِّ الدِّيَوْنِيِّ

استاندار کرمانشاه، عدم اختصاص کانتکس به مستاجران در مناطق زلزله‌زده کرمانشاه

جواب

کد خبر: 96092815513 | تاریخ: ۱۳۹۶/۰۹/۲۸ | مسئول: عربان و اشتغال | سیده شیری

عوشه‌گر بازوند در غصه‌گو با اینسا در واکنش به افilaranی که در مورد عدم اختصاص کانتکس به مستاجران در مناطق زلزله‌زده کرمانشاه مطرح شده است، گفته کانتکس به مستاجران داده می‌شود و در کسی بگوید که این اتفاق نی‌افتد، کذب مغضون است.

استاندار کرمانشاه در همین رابطه اضافه کرد: یک گروه افرادی هستند که گلزار روسایا به شهر امداده و مکمن است حال اقصی اگرگت داشته باشند اما اگر افرادی که جزو دسته نیستند و تعامل در این ۵ میلیون تومان برای اجراخانه و یا کانتکس روی گذاری خواهند شد.

استاندار کرمانشاه در واکنش به صحبت‌های مدیر کل دفتر توسعه و بهسازی بیاند مسکن مبنی بر عدم اختصاص کانتکس به مستاجران در مناطق زلزله‌زده گفته این مختصات انتها است و اینجا ماصشمیگزند هستند.

وی اضافه کرد: در واقع ما مستاجرانی شهرباز را مختار گذاشتمیم و بخلاف روسایا که افراد باید کانتکس دریافت کنند، انجایی که در شهر هستند می‌توانند در صورت تعذیل می‌توانند کانتکس پول پنجه‌دارند.

بازوند تاکید بر این که برای مستاجران ساکن شهرها سه راه کار وجود دارد گذشت آن‌ها که در شهر هستند با قیمت‌اند کانتکس دریافت کنند، یا با زینهای که دریافت می‌کنند از این‌جانب اجازه کنند یا اگر تعامل دارند که به روسایا بگردند، آنچه به آنها کانتکس داده می‌شود و باز این‌جانب هم ساخته می‌شود.

استاندار کرمانشاه در مورد بخش دیگری از صحبت‌های مستاجران می‌تواند بیان کند و اگر به مستاجران کانتکس بدهیم فقط در فضاهای عمومی شهر مستقر می‌شوند و سیمای شهر پس از مدتی به نوعی حلبی‌آیاد می‌شود. اما مالکان کانتکس را در محل خانه خود نصب می‌کنند که بعد از اتمام بازسازی ممتاز، جمع می‌شود. اما اگر

برخی از مستاجرانی که در مناطق همچون سریل ذهاب مستعد هیجان در خارج زندگی می‌کنند و من گویند هنوز موافق به دریافت کانتکس و یا بیلچ ۵ میلیون تومان شدند، این سلطه به شایله عدم اختصاص کانتکس به اینها دارم زده است که استاندار کرمانشاه در این ربط، افشار کرد: قرار شد که تا دو ماه پس از اسکان افطراری کار اسکان عوقت پدایان برسد.

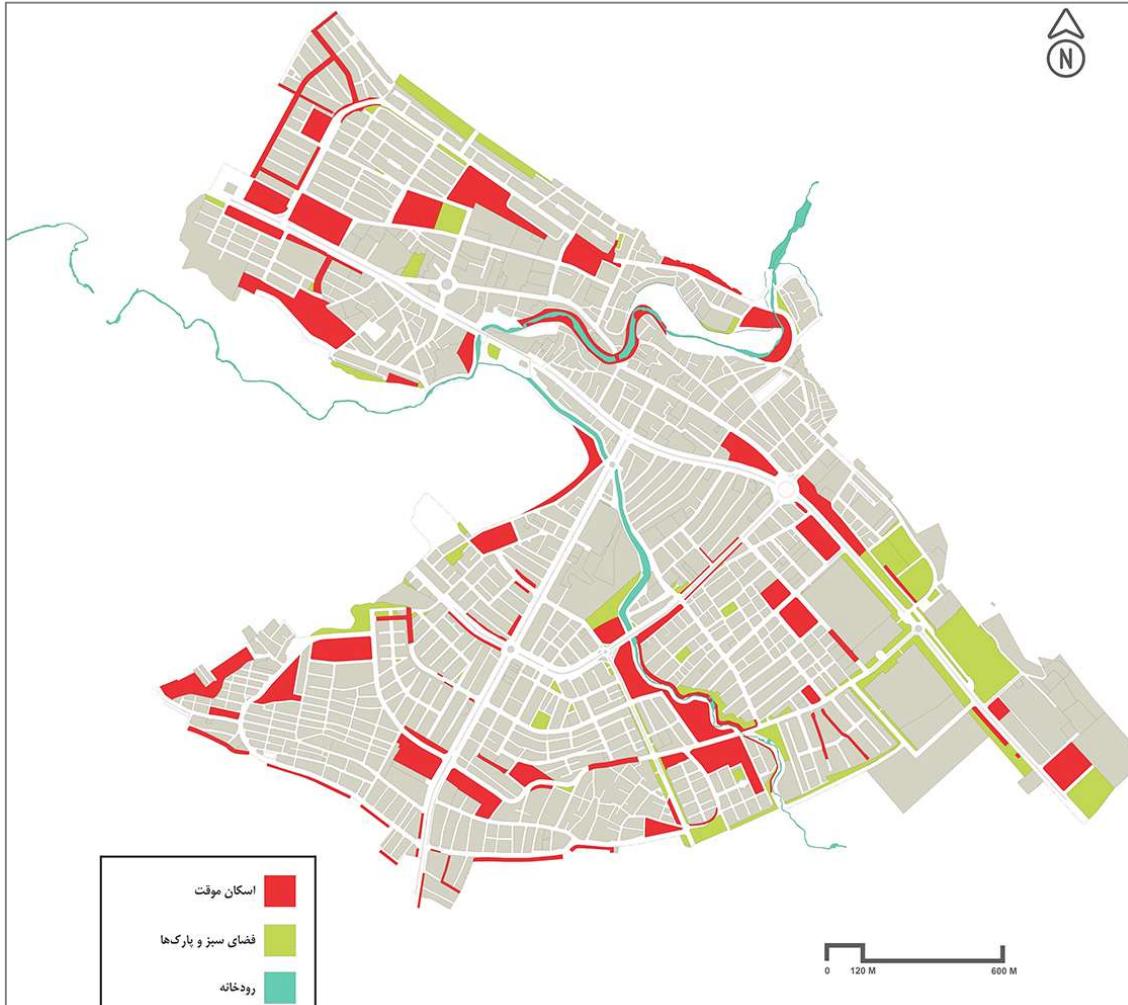
بازوند در پاسخ به این سوال که آیا قطعاً تمام افراد مستاجران شهرها در صورتی که تعامل به دریافت کانتکس باشند، این اتفاق می‌افتد؟ گفته قرار شد تا ۲ ماه بعد از اسکان افطراری کار اسکان موقت به بایان برسد. بایان‌باشند تا این‌جانب دی این اتفاق خواهد افتد.

پژوهشکده مونت طبیعی

مدیریت و
برنامه‌ریزی

استمرار سکونت در مسکن موقت و عدم بازگشت به مسکن دائم

بخش عمده‌ای از این
افراد جزء مستأجران
بودند.

پرآکنش کانکس‌ها در سرپل ذهاب، مردادماه ۹۸

انتخاب نوع اسکان موقت

بازگشت به وضعیت پیش از سانحه

اسکان موقت پس از زلزله سال ۱۳۹۶ سرپل ذهاب

خانه استیجاری یا واحدهای پیش ساخته

چادر یا فضای جمعی

مکان یا ساختمانی آمن

• کانکس

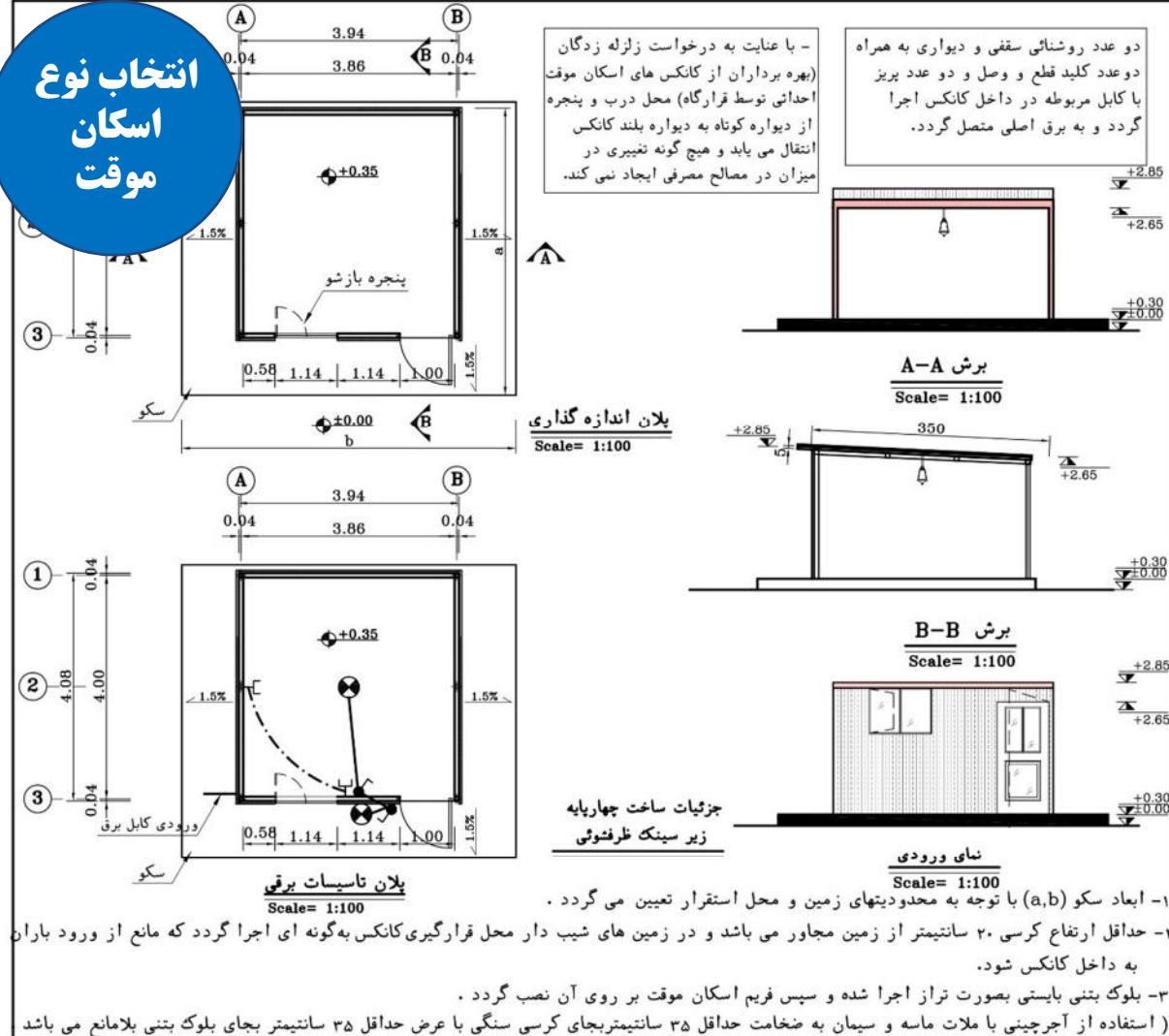
اسکان موقت در روستاهای

• پرداخت اجارهها
• کانکس

اسکان موقت در شهر سرپل ذهاب

انتخاب نوع اسکان موقت

□ به صورت ثابت

□ شامل یک سری پروفیل

(قوطی) که جدارهای آنها را ساندویچ پنل تشکیل می داد.

□ عملاً تنها شامل دیوار و سقف که بر روی سکو نصب می شدند.

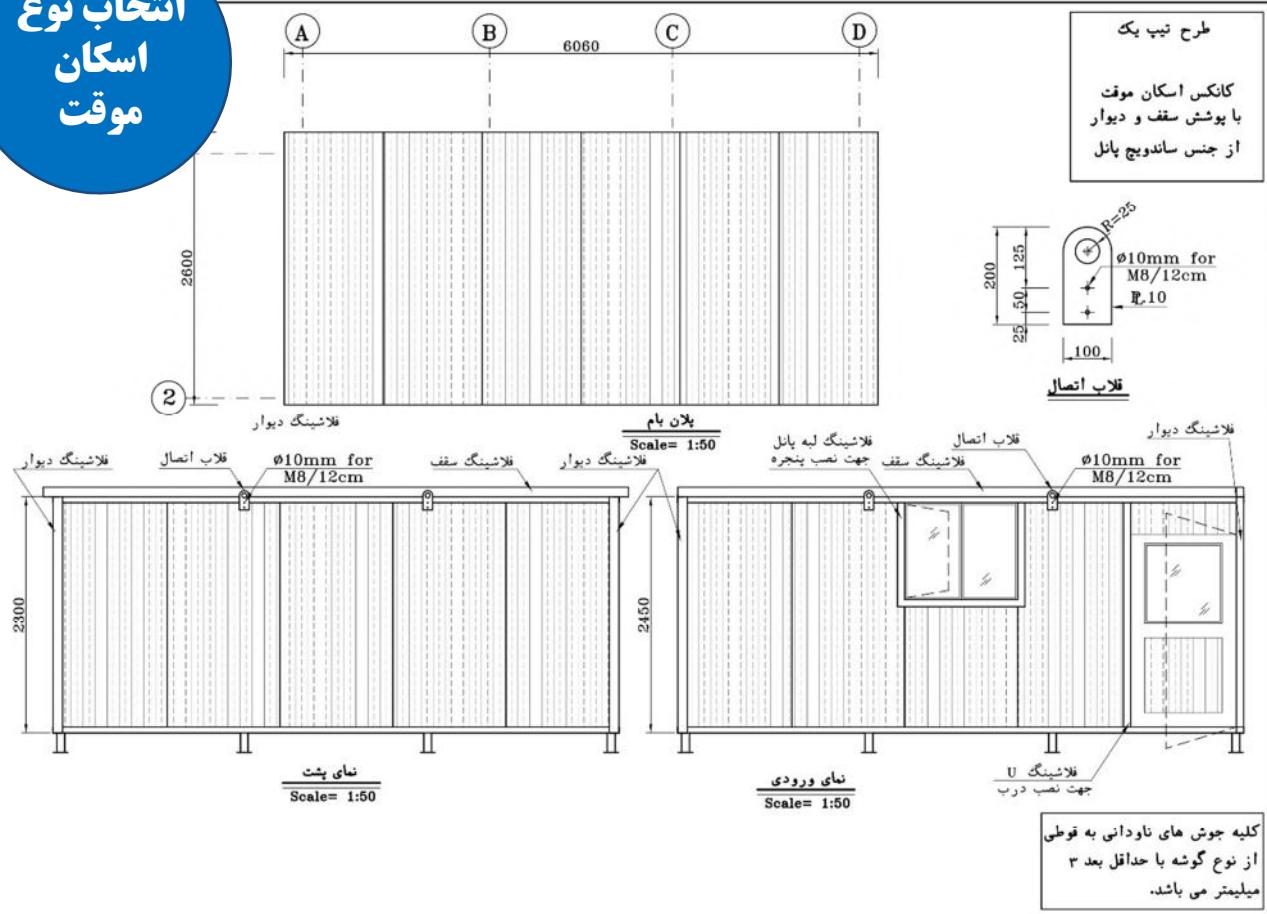
□ مساحت: ۱۶ متر مربع

انتخاب نوع
اسکان
موقت

اسکان موقت پس از زلزله سال ۱۳۹۶ سرپل ذهاب در مناطق شهری

□ به صورت پرتابل

□ شامل دیوار، سقف و کف

□ مساحت: ۱۴ مترمربع

کلیه چوشهای ناودانی به قوطی
از نوع گوشه با حداقل بعد
۳ میلیمتر می باشد.

انتخاب نوع
اسکان
موقعت

اسکان موقت پس از زلزله سال ۱۳۹۶ سرپل ذهاب در مناطق شهری

مستاجر	مالک
29	1,055
86	420
0	378
0	177
1,453	835
1,173	624
1,035	716
17	701
0	418
82	221
2	2
7	21
1	943
3,885	6,511
10,396	

آمار پرداخت اجاره‌ها پس از زلزله ۱۳۹۶ سرپل ذهاب

پژوهشگاه سواد طبیعی

تأمین و
برپایی

اسکان موقت پس از زلزله سال ۱۳۹۶ سرپل ذهاب

• قرارگاه خاتم الانبیا سپاه	}	اسکان موقت در روستاها
• کانکس‌های موجود در انبار بنیاد مسکن		اسکان موقت در شهر سرپل ذهاب
• قرارگاه سازندگی ارتش	}	اسکان موقت در شهر سرپل ذهاب
• کانکس‌های موجود در انبار بنیاد مسکن		

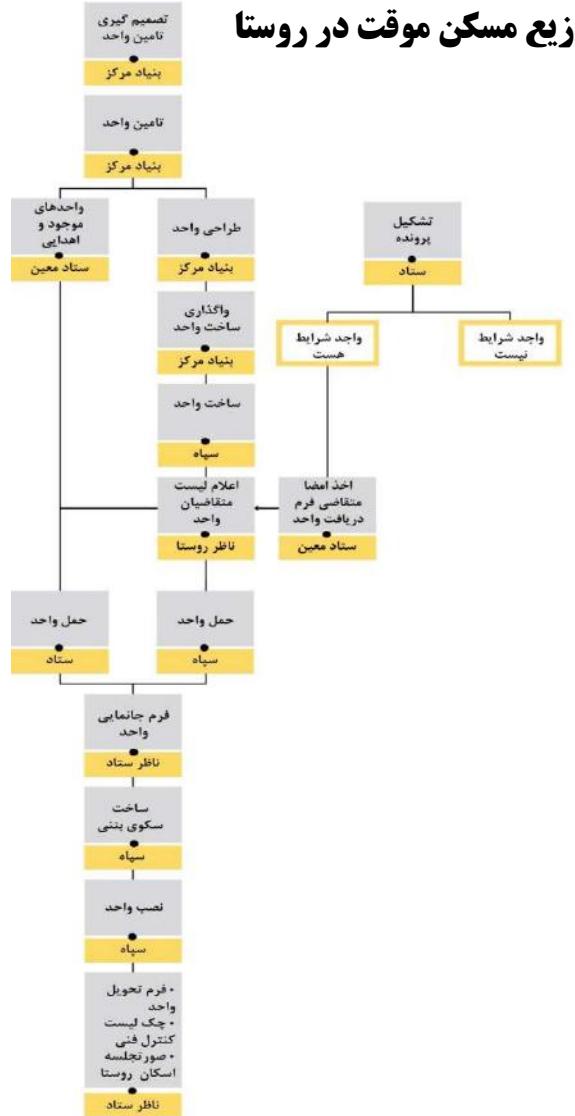
تعداد	نصب	جانمایی	توزيع	حمل	محل ساخت	طراحی	نحوه ساخت	محدوده توزیع	تأمین‌کننده
۷۸۴۴	قرارگاه سپاه	ستاد معین	قرارگاه سپاه زیر نظر بنیاد مسکن	قرارگاه سپاه	کارگاه در منطقه	بنیاد مسکن (دفتر مرکزی)	مونتاژ در محل	روستا	قرارگاه خاتمه‌الاتبیای سپاه
۱۸۳۸	قرارگاه ارتش - ستاد معین - متقاضی	ستاد معین	قرارگاه ارتش زیر نظر ستاد معین - ستاد معین متقاضی	قرارگاه ارتش - ستاد معین متقاضی	کارگاه در منطقه	بنیاد مسکن (دفتر مرکزی)	پیش‌ساخته	شهر	قرارگاه سازندگی ارتش
۷۶۲	ستاد معین	ستاد معین	ستاد معین	ستاد معین	-	بنیاد مسکن (دفتر مرکزی)	مونتاژ در محل	شهر و روستا	موجود در انبار بنیاد مسکن
۲۶۰	ستاد معین	ستاد معین	ستاد معین	ستاد معین	-	-	پیش‌ساخته	شهر و روستا	خیرین
۳۵۰۰	ستاد معین	ستاد معین	ستاد معین	ستاد معین	اصفهان	-	مونتاژ در محل	شهر سرپل ذهاب	فولاد مبارکه اصفهان

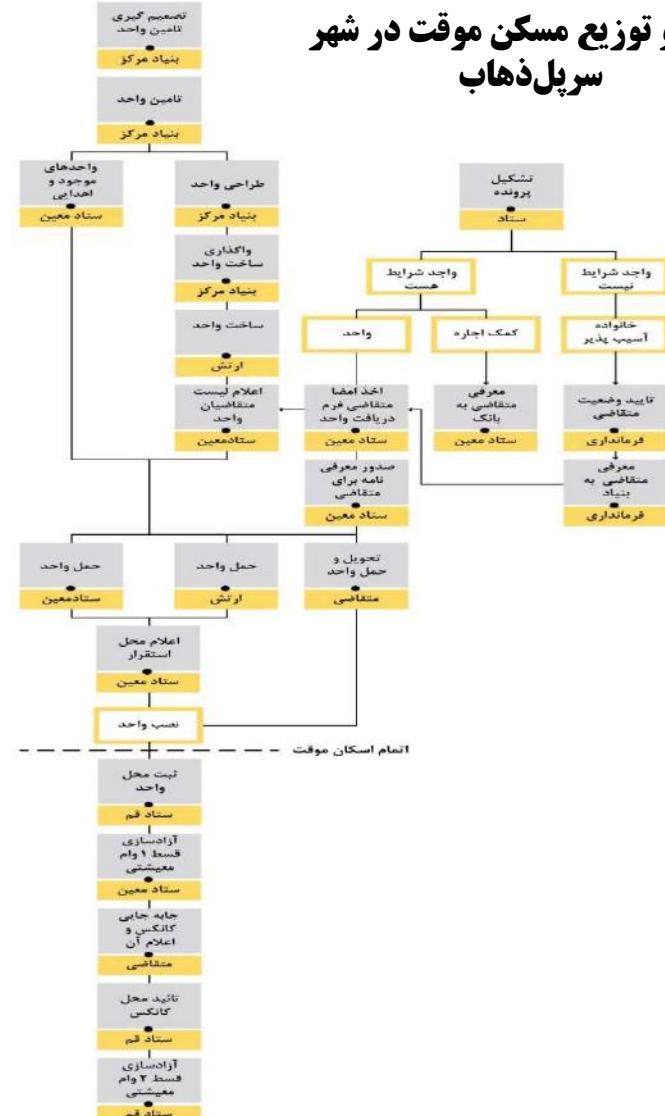
برگزاری
پژوهشگاه مدنی

تامین و
برپایی

تامین و توزیع مسکن موقت پس از زلزله سال ۱۳۹۶ سرپل ذهاب در شهر و روستا

تامین و توزیع مسکن موقت در شهر سرپل ذهاب

پژوهشکده مسکن ملی

مکان یابی

مکان یابی اسکان موقت در روستاهای پس از زلزله ۱۳۹۶ سرپل ذهاب

استفاده از کانکس به
عنوان فضای جانبی
در مسکن دائم

رشویکده مونخ طبی

مکان یابی اسکان موقت در شهر سرپل ذهاب پس از زلزله ۱۳۹۶

ایجاد مانع جهت بازسازی
مسکن دائم به علت مکان یابی
نادرست

پژوهشکده منابع طبی

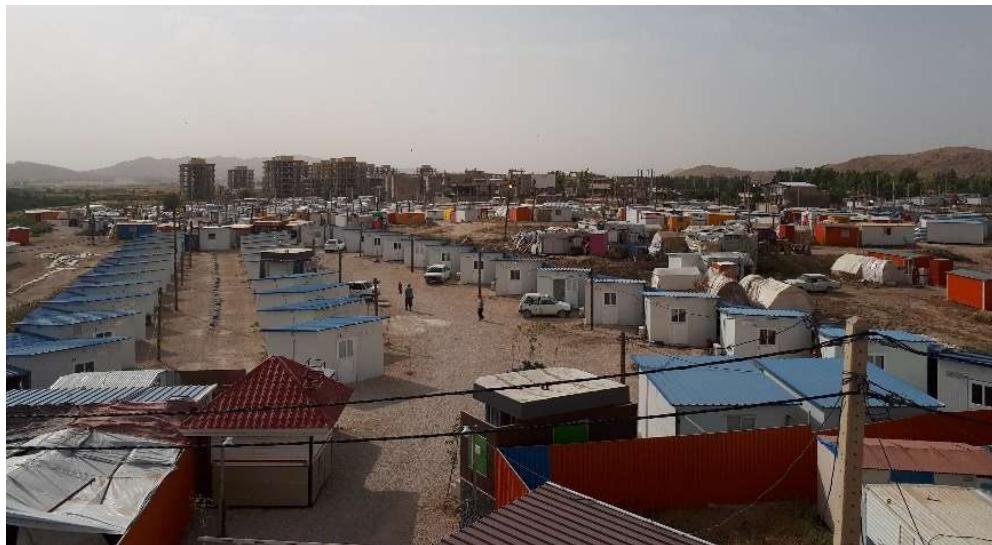
آماده‌سازی
و تأمین
زیرساخت‌ها

زیرساخت‌های اسکان موقت در شهر سرپل ذهاب پس از زلزله ۱۳۹۶

آب، برق و روشنایی، دفع فاضلاب، دفع آب‌های سطحی، دفع زباله، امنیت و مدیریت و کنترل بیماری‌ها

صرف منابع مالی قابل توجه در اسکان موقت

خارج شدن هزینه از از چرخه بازسازی مسکن دائم

پژوهشکده منابع طبی

واگذاری

توزیع و تحویل کانکس در مناطق روستایی

اولویت تحویل کانکس

روستاهایی با بیشترین تخریب

مناطق سردسیر

مابقی روستاهای

واگذاری

توزیع و تحویل کانکس در شهر سرپل ذهاب

نحوه تحویل کانکس

تحویل کانکس به مردم در محل

در ابتدا

تحویل کانکس‌ها به خود مردم در انبار

پس از
مدتی

منجر به بی‌نظمی در برپایی کانکس در سطح شهر

پژوهشکده امنیت ملی

واگذاری

توزیع و تحویل کانکس‌های اهدایی

تعمیر و
نگهداری

تعمیر و نگهداری اسکان موقت و زیرساخت‌های مربوطه

مشخص نبودن مسئول

نبود منابع مالی

نبود نظارت

ایجاد توقع در مردم

مدیریت
خروج

اقدامات صورت گرفته جهت بازگرداندن مردم به مسکن دائم

تمایل به سکونت در کانکس به
علت ترس از زلزله، دریافت
تسهیلات و خدمات رایگان و ...

از سوی مردم

از سوی مجری
بازسازی

صرف زمان و منابع
جهت تأمین اسکان
موقت

اقدامات ستاد معین قم (بنیاد مسکن)

مستأجرین واحدهای
احداثی

جاماندهای فاز ۱

فاز ۲: پارک‌ها
و کمپ‌های
شهر

مالکین واحدهای
تعمیری

مستأجرین واحدهای
تعمیری و احداثی

فاز ۱:
 محله‌های
شهری

پرداخت وام معیشتی:

آزاد کردن قسط دوم به شرط جمع‌آوری کانکس

مدیریت
خروج

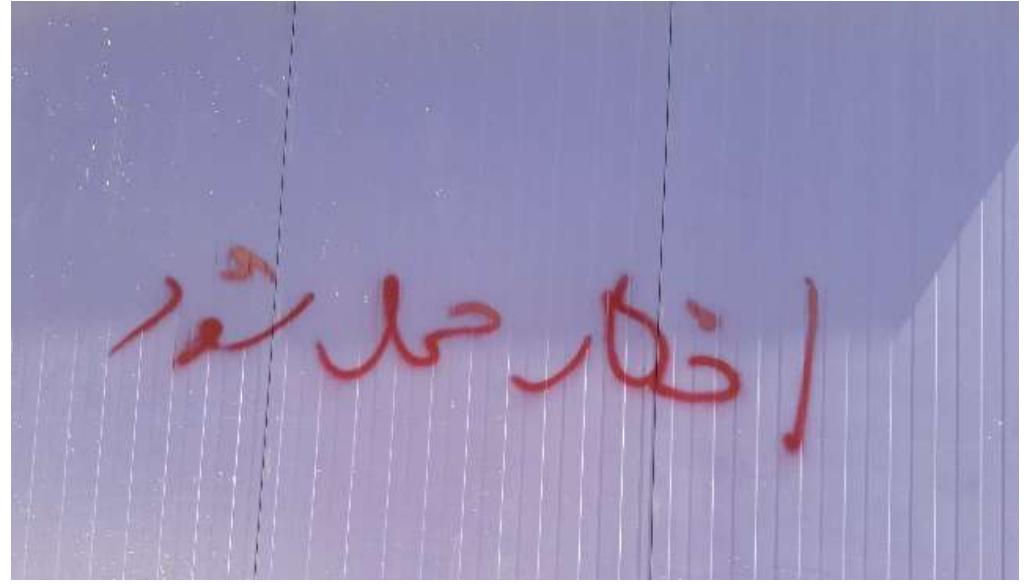
اقدامات شهرداری سرپل ذهاب

جمع آوری کانکس‌های خالی از سکنه

اخطار به ساکنین کانکس‌هایی که واحد مسکونی آماده بیرونی برداشت بود.

فرصت ۵ روزه جهت تخلیه

در غیر این صورت اقدام مستقیم جهت تخلیه و جمع آوری

پشاور یونیورسٹی

جمع‌بندی

رویکرد تأمین اسکان موقت پس از زلزله سال ۱۳۹۶ سرپل ذهاب

رویکرد فراگیر و همه‌جانبه

رویکرد ترکیبی

پرهیز از اسکان موقت متمرکز
اردوگاهی

– اسکان موقت غیرمتمرکز
– اسکان موقت متمرکز گروهی

کم اسکان موقت به همه خانوارهای ساکن در واحدهای
احداثی نوع یک (مالک و مستأجر) در شهرها و روستاهای

بیصیغه

• کانکس

• پرداخت اجاره‌بها
• کانکس

در روستاهای

در شهر سرپل ذهاب

• بخشی از عرصه واحد مسکونی
• نزدیک‌ترین محل به واحد
    مسکونی

در روستاهای

• کانکس خارج از عرصه

در شهر سرپل ذهاب

موقت اسکان

گامی اسکان

رویکرد تأمین اسکان پس از زلزله سال ۱۳۹۶ سرپل ذهاب

رویکرد تأمین اسکان موقت پس از زلزله سال ۱۳۹۶ سرپل ذهاب

به طور کلی سیاست‌ها و رویکردهای به کار گرفته شده در اسکان موقت پس از زلزله سال ۱۳۹۶ سرپل ذهاب در راستای تسهیل، تسریع و ایجاد بستر مناسب برای فرایند تأمین مسکن دائم بود.

به دلیل شرایط مداخله‌گری همچون رسانه‌ها و کمک‌های خیرین، سازمان‌های مردم‌نهاد و ... تغییراتی در تصمیمات صورت گرفته که منجر به تأخیر در تأمین مسکن دائم گردید.

پژوهشکده اسناد و کتابخانه ملی

الله اکبر علی الحسن والحسین و علی ولی عزیز و علی ولی عزیز

